

YÖNETMELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında:

**YURT İÇİNDE CANLI HAYVAN VE HAYVANSAL ÜRÜNLERİN
NAKİLLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, ülke içindeki sperma, ovum, embriyo hariç olmak üzere hayvansal ürünler ve canlı hayvan nakillerinde uygulanacak kuralları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; ülke içindeki sperma, ovum, embriyo hariç olmak üzere hayvansal ürünler ve canlı hayvan nakillerini, nakillerde kullanılacak belgeleri, hayvanların yüklenmesi, boşaltılması ve taşınmasını, hayvan sürülerinin hareketini, hayvan alım ve satımlarını, hayvanların hastalıklı yerlerden geçirilmesini, hayvan nakil araçları ve hayvanla nakliyecilik yapanlar ile ilgili hususları, nakil araçlarının dezenfeksiyonunu, görevlilerin yükümlülüklerini, belgesiz ve tanımlanmamış hayvanların nakilleri ile nakillerle ilgili diğer işlemleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 7 nci, 8 inci, 31 inci, 32 nci, 36 ncı ve 43 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- b) Balıkçılık ürünleri: Canlı çift kabuklu yumuşakçalar, canlı denizkestaneleri, canlı gömlekliler ve canlı deniz karından bacaklıları ve bütün deniz memelileri, sürüngenler ve kurbağalar dışında kalan, doğadan veya yetiştiricilik yoluyla elde edilen, bütün deniz ve tatlı su hayvanlarının yenilebilir tüm biçimlerini, kısımlarını ve ürünlerini,
- c) Birincil arı ürünleri: Süzme bal, petekli bal, polen, balmumu, propolis ve arı sütü gibi arı ürünlerini,
- ç) Çiftlik av hayvanı: Evcil tırnaklılar tanımında belirtilenlerin dışında kalan, çiftlikte yetiştirilen devekuşugilleri ve kara memelilerini,
- d) Evcil tırnaklı hayvan: Sığır, manda, bizon, koyun, keçi, tek tırnaklı hayvan, deve ve domuzu,
- e) Hayvan: Suda yaşayan hayvanlar, sürüngenler ve amfibik hayvanlar dâhil omurgalı ve omurgasız canlıları,
- f) Hayvan kayıt sistemi: Hayvanların kimliklendirilerek kayıt altına alındığı ve hareketlerinin izlendiği bilgisayar destekli, Bakanlık bünyesinde oluşturulmuş veri tabanlarını,
- g) Hayvan pasaportu: 2/12/2011 tarihli ve 28130 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği kapsamında Bakanlıkça belirlenen sığır cinsi hayvana ait bilgileri içeren il/ilçe müdürlüğü veya yetkilendirilmiş kurum veya kuruluş tarafından düzenlenen, veri tabanından alınan imzalı ve onaylı belgeyi,
- ğ) Hayvan sahibi: Hayvanların mülkiyet hakkını üzerinde bulunduran gerçek veya tüzel kişileri,
- h) Hayvan sağlık zabıtası komisyonu: 5996 sayılı Kanun kapsamındaki görevleri yerine getirmek için il, ilçe, belde ve köylerde, il/ilçe müdürlükleri, ilgili kişi ve kurumların katılımlarıyla kurulmuş komisyonları,
- ı) Hayvansal ürün: İnsan tüketimine sunulan hayvansal gıda, hayvansal yan ürün ve üreme ürünleri dâhil tüm hayvansal ürünleri,
- i) Hayvansal yan ürün: Yetiştiricilikte kullanılmayacak olan sperma, ovum, embriyo dâhil, insanlar tarafından tüketimi amaçlanmayan hayvan kökenli ürünler veya hayvanların bütün vücut veya parçaları ile artıklarını,
- j) İl/ilçe müdürlüğü: İl/ilçe gıda, tarım ve hayvancılık müdürlüklerini,
- k) Kanun: 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununu,
- l) Kesimhane: Etleri insan tüketimine uygun olan hayvanların kesim ve yüzüm işlemlerinin yapıldığı, iç organlarının çıkartıldığı, karkas ve sakatatların soğutulduğu veya dondurulduğu işletmeyi,
- m) Nakil belgesi: Resmi veteriner hekim, hayvan sahibi, hayvan satış yeri yetkilisi veya Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş kişi, kurum veya kuruluş tarafından düzenlenen, 2/12/2011 tarihli ve 28130 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği’nde örneği verilen imzalı ve onaylı belgeyi,
- n) Nakil Beyannamesi: Kanatlı hayvan, damızlık kanatlı işletmesinden kuluçkahaneye nakledilen damızlık yumurta, kanatlı işletmesinden ambalajlama ve etiketleme ünitesine nakledilen yumurta, denizlerde ve iç sularda bulunan üretim tesislerinden yetiştiricilik yoluyla elde edilen balıkçılık ürünleri, ilk üreticisi tarafından nakledilen birincil arı ürünleri, kesimhane harici kesilen hayvanların derisi, gübre, yün, yapağı ve tiftik gibi cinsi ve türü Bakanlıkça belirlenen canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin sevkinde kullanılan, sorumlu veteriner hekim, hayvan veya

hayvansal ürün sahibi tarafından düzenlenen, Ek-1'de örneği verilen beyannameyi,

o) Resmî veteriner hekim: 5996 sayılı Kanun kapsamında verilen görevleri Bakanlık adına yapan Bakanlık personeli veteriner hekimi,

ö) Sevk veya nakil işlemi: Hayvan ve hayvansal ürünlerin nakil vasıtaları ile veya yaya olarak, çıkış işletmesinden varış işletmesine mevzuatla belirlenen belgelerle yapılan ve sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçi türü hayvanlar için varış işletmesinde bildirim sürecini de kapsayan hareket işlemlerini,

p) Sorumlu veteriner hekim: Ticari olarak faaliyet gösteren etçi ve yumurtacı kanatlı işletmelerinin varsa sözleşmeli veteriner hekimini veya 20/3/2007 tarihli ve 26468 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kuluçkahane ve Damızlık Kanatlı İşletmeleri Yönetmeliği kapsamındaki işyerlerinin, sağlıklı üretim göstermesinden işverenle birlikte sorumlu olan veteriner hekimi,

r) Tavşanımsılar: Tavşanları, yaban tavşanları ve kemirgenleri,

s) Veteriner Sağlık Raporu: Hayvan ve hayvansal ürünlerin 5996 sayılı Kanunda belirlenen sağlık şartlarına uygun olduğunu gösteren, resmi veteriner hekim veya yetkilendirilmiş veteriner hekim tarafından düzenlenen belgeyi,

ş) Yetkilendirilmiş veteriner hekim: Bakanlıkta görevli veteriner hekimler dışında, verilecek resmî görevleri yürütmek üzere Bakanlık tarafından yetki verilen veteriner hekimi,

t) Zati ihtiyaç kabul edilen hayvansal ürünler: Ticarete konu olmamak kaydıyla 50 kg et, üç adet küçükbaş hayvan derisi, bir adet büyükbaş hayvan derisi, 50 kg yapağı, 10 kg tiftik, 30 kg bal ile 10 kilografa kadar diğer hayvansal ürünleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler, Nakil Beyannamesi ve Veteriner Sağlık Raporu

Genel hükümler

MADDE 5 – (1) Kanun ve ilgili mevzuatta belirtilen bulaşıcı hayvan hastalığı taşıyan, taşıma riski bulunan veya sağlık durumu nakle uygun olmayan hayvanlar nakledilemez. Resmi veteriner hekim veya yetkilendirilmiş veteriner hekim uygun görmesi halinde tedavi, kesim veya zorunlu kesim amacıyla bu tür hayvanların sevkine izin verir.

(2) Bakanlık insan ve hayvan sağlığının korunması amacıyla, gerekli hallerde hayvan ve hayvansal ürün sevklerine kısmi veya tam kısıtlama getirebilir.

(3) Hayvan ve hayvansal ürün nakillerinde, bu Yönetmelikte belirtilen belgelerin nakil veya sevk işleminin başlangıcından sonuna kadar hayvan ve hayvansal ürünlerin beraberinde bulundurulması zorunludur.

(4) Hayvan sahibi işletmesine, yaylaya, meraya veya kışlaklarına getirdiği sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçi türü hayvanların nakillerinde bulundurması gereken belgeleri, il/ilçe müdürlüğüne yapacağı bildirim kadar saklamak ve istenildiğinde görevlilere ibraz etmekle yükümlüdür.

(5) Büyükşehir mücavir alanı içindeki ilçeler arasında yapılacak olan hayvan ve hayvansal ürün nakillerinde ilçe içi nakillerde bulundurulması gereken belgeler aranır.

(6) Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliğindeki şartları taşımayan hayvan ve hayvansal ürünlerin nakillerine müsaade edilmez.

Nakil beyannamesi

MADDE 6 – (1) Kanatlı hayvan, damızlık kanatlı işletmesinden kuluçkahaneye nakledilen damızlık yumurta, kanatlı işletmesinden ambalajlama ve etiketleme ünitesine nakledilen yumurta, denizlerde ve iç sularda bulunan üretim tesislerinden yetiştiricilik yoluyla elde edilen balıkçılık ürünleri, ilk üreticisi tarafından nakledilen birincil arı ürünleri, kesimhane harici kesilen hayvanların derisi, gübre, yün, yapağı ve tiftik gibi cinsi ve türü Bakanlıkça belirlenen canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin sevklerinde sorumlu veteriner hekim, hayvan veya hayvansal ürün sahibi tarafından düzenlenen nakil beyannamesinin bulundurulması zorunludur.

(2) Nakil beyannamesi söz konusu hayvan veya hayvansal ürünlerin menşei hakkında bilgi verir.

(3) Nakil beyannamesinin geçerlilik süresi tanzim tarihinden itibaren beş gündür.

(4) Nakil beyannamesinin kullanımı ile ilgili diğer hususlar Bakanlıkça belirlenir ve Bakanlık internet sayfasında yayımlanır.

Veteriner sağlık raporu

MADDE 7 – (1) Hayvan ve hayvansal ürün nakillerinde, resmi veteriner hekim veya yetkilendirilmiş veteriner hekim tarafından muayene ve kontrolden geçirilerek nakli uygun görülen hayvan ve hayvansal ürünler için veteriner sağlık raporu düzenlenir.

(2) Ticarete konu olmayan ev ve süs hayvanlarının nakilleri haricinde bir il veya ilçeden başka bir il veya ilçeye yapılacak olan hayvan ve hayvansal ürünlerin sevkleri esnasında veteriner sağlık raporunun bulundurulması zorunludur.

(3) Veteriner sağlık raporu düzenlenmesi için yapılan muayene ve kontroller, il/ilçe hayvan sağlık zabıtası komisyonlarınca tespit edilmiş muayene yerlerinde gerçekleştirilir. Muayene yeri dışındaki hayvanların muayenesi

il/ilçe müdürlüğünün uygun görmesi halinde sahiplerince temin olunacak vasıta ile mahalline gidilerek yapılır. Masrafları hayvan sahibi tarafından karşılanır.

(4) Hayvan ve hayvansal ürünlerin nakli için resmi veteriner hekim veya yetkilendirilmiş veteriner hekim tarafından düzenlenmiş veteriner sağlık raporunun nakil sırasında ve yasal hareket bildirimi süresince varış işletmesinde bulundurulması zorunludur.

(5) Veteriner sağlık raporu, hayvan kayıt sistemi üzerinden veya zorunlu hallerde Bakanlığın uygun göreceği matbu evraklarla düzenlenir. Hayvanların ve hayvansal ürünlerin hareketlerine ait bilgiler veri tabanına kayıt edilir.

(6) Veteriner sağlık raporunun hayvan kayıt sistemi üzerinden alınamaması halinde Bakanlıkça cilt ve seri numaralı olarak bastırılıp soğuk damga yaptırılarak illere dağıtılan veteriner sağlık raporları kullanılır. İl müdürlükleri gönderilen rapor ciltlerini muhafaza altında bulundurur, ilçelere ve şube müdürlüğüne verdikleri raporların cilt ve seri numaralarını özel bir deftere yazar. İl/ilçe müdürlüğü hayvan ve hayvansal ürünlerin sevklerinde görevlendirdikleri resmi veteriner hekim veya yetkilendirilmiş veteriner hekimlere cilt ve seri numarası kayıtlı bir cilt raporu kullanır. Veteriner sağlık raporları her bir resmi veteriner hekime veya yetkilendirilmiş veteriner hekime zimmetle teslim edilir, teslim edilen cilt bitmeden yeni bir ciltten rapor verilmez. Bitmiş veteriner sağlık raporlarının dip koçanları il/ilçe müdürlüklerine teslim edilir ve il/ilçe müdürlüklerince saklanır.

(7) Düzenlenen veteriner sağlık raporunun bir sureti hayvan veya hayvansal ürün sahibine imza karşılığı verilir, diğer sureti ise il/ilçe müdürlüğü tarafından muhafaza edilir.

(8) Veteriner sağlık raporunun her iki suretinde de;

a) Çıkış ve varış işletmesi veya sahip bilgileri,

b) Nakil yolu ve araç bilgileri,

c) Mevzuatı gereği tanımlanmış hayvanların bireysel tanımlama numarası veya bireysel tanımlama numarasını içeren ekli liste,

ç) Nakledilen hayvan ve hayvansal ürünün cinsi, türü ve miktarı,

d) Sürücüye ait bilgiler,

e) Nakillerde aranan aşı bilgileri,

f) Düzenleyen resmi veteriner hekim veya yetkilendirilmiş veteriner hekimin bilgileri,

g) Veteriner sağlık raporunun hayvan kayıt sistemi üzerinden düzenlenmesi halinde hologram, hayvan kayıt sisteminden alınamaması halinde resmi mühür,

bulunur.

(9) Veteriner sağlık raporu düzenlenmesi için yapılan sağlık muayenesi ve resmi kontroller fiziki olarak gerçekleştirilir. Resmi veteriner hekim gerekli gördüğü hallerde sağlık durumunun tespiti için ilave test, muayene ve analizler isteyebilir.

(10) Veteriner sağlık raporu hayvan ya da hayvansal ürünün çıkış işletmesinin idari olarak bağlı bulunduğu yerdeki il/ilçe müdürlüğünden alınır.

(11) Veteriner sağlık raporunun geçerlilik süresi yaya yapılan sevkler haricinde en fazla beş gündür. Yaya yapılan sevklerde veteriner sağlık raporunun geçerlilik süresi altı ayı geçmemek şartıyla il hayvan sağlık zabıtası komisyonu tarafından belirlenir.

(12) Zati ihtiyaç kabul edilen hayvansal ürünler için veteriner sağlık raporu aranmaz.

(13) Bu Yönetmeliğin 8, 9, 10, 11, 12, 13, 21, 22, 23, 24, 25 ve 26 ncı maddelerinde belirtilen hayvan ve hayvansal ürün sevklerinde aranan belgeleri bulunmayan hayvan ve hayvansal ürünler için veteriner sağlık raporu düzenlenmez.

(14) Hayvan ve hayvansal ürünlerin sevklerinde veteriner sağlık raporlarının düzenlenmesine ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça belirlenir ve Bakanlık internet sayfasında yayımlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yurt İçinde Çeşitli Hayvan Türlerinin Nakilleri

Sığır cinsi hayvanların nakilleri

MADDE 8 – (1) Sığır cinsi hayvanların ilçe içi nakillerinde hayvan pasaportlarının nakil esnasında hayvanların beraberinde bulundurulması zorunludur. İl veya ilçeler arası sevklerinde, işletmenin bağlı bulunduğu il/ilçe müdürlüğü tarafından hayvan pasaportları kontrol edilerek veteriner sağlık raporu düzenlenir.

(2) İlçe içi nakillerde hayvan pasaportlarının arka yüzü, çıkış işletmesinin idari olarak bağlı bulunduğu yerin köy muhtarlığı, belediye başkanlığı, il/ilçe müdürlüğü veya hayvan pazarı/borsası yetkililerince mühürlenip onaylanır.

(3) Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliğine göre küpelenmemiş ve kayıt altına alınmamış sığır cinsi hayvanların sevkine izin verilmez.

Koyun ve keçi türü hayvanların nakilleri

MADDE 9 – (1) Koyun ve keçi türü hayvanların ilçe içi nakillerinde, çıkış işletmesinin idari olarak bağlı bulunduğu yerin köy muhtarlığı, belediye başkanlığı, il/ilçe müdürlüğü veya hayvan pazarı/borsası yetkililerince mühürlenip onaylanmış nakil belgesinin nakil esnasında hayvanların beraberinde bulundurulması zorunludur. İl veya ilçeler arası sevklerinde, işletmenin bağlı bulunduğu il/ilçe müdürlüğü tarafından nakil belgesi kontrol edilerek

veteriner sağlık raporu dzenlenir.

(2) Koyun ve Keçi Törü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliğine göre küpelenmemiş ve kayıt altına alınmamış koyun ve keçi türü hayvanların sevkine izin verilmez.

Kanatlı hayvanların nakilleri

MADDE 10 – (1) Kanatlı hayvanların ilçe içi sevkleri nakil beyannamesi ile yapılır.

(2) İl veya ilçeler arasında yapılacak olan kanatlı hayvan sevklerinde nakil beyannamesine istinaden dzenlenen veteriner sağlık raporunun bulundurulması zorunludur.

(3) 60 haftalık ve üzeri yaştaki çıkma diye tabir edilen tavukların kesimhane veya rendering dışındaki yerlere nakillerine izin verilmez.

(4) Kaz ciğeri üretimi amacıyla menş çiftlikte kesimi yapılan kanatlı hayvanlar ile menş çiftlikte kesimi yapılan ve iç organlarının çıkartılması geciktirilen kanatlı hayvanların kesimhaneye nakillerinde, Hayvansal Gıdaların Resmi Kontrollerine İlişkin Özel Kuralları Belirleyen Yönetmeliğin 25 inci maddesinde belirtilen sağlık raporunun bulundurulması zorunludur.

Balıkçılık ürünlerinin nakilleri

MADDE 11 – (1) Denizlerden ve iç sulardan avcılık yoluyla elde edilen balıkçılık ürünlerinin karaya çıkış noktalarından doğrudan su ürünleri toptan satış merkezine, su ürünleri haline veya işleme tesisine nakillerinde 10/3/1995 tarihli ve 22223 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Su Ürünleri Yönetmeliği kapsamında belirlenen belgeler kullanılır.

(2) Denizlerden ve iç sulardan avcılık yoluyla elde edilen balıkçılık ürünlerinin su ürünleri toptan satış merkezinden veya su ürünleri halinden başka il veya ilçelere nakillerinde bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen belgelere istinaden dzenlenen veteriner sağlık raporunun bulundurulması zorunludur.

(3) Denizlerde ve iç sularda bulunan üretim tesislerinden yetiştiricilik yoluyla elde edilen canlı balık ve balıkçılık ürünlerinin ilçe içi sevkleri nakil beyannamesi ile yapılır. İl veya ilçeler arası sevklerde nakil beyannamesine istinaden dzenlenen veteriner sağlık raporunun bulundurulması zorunludur.

Arı nakilleri

MADDE 12 – (1) Arıların ilçe içi nakillerinde Bakanlık veri tabanından alınmış, işletme tescil belgesinin bulundurulması zorunludur.

(2) Gezgin arıcular, her yılın ilk hareketinde arılarını başka il veya ilçelere sevk ederken, işletme tescil belgesi ile veteriner sağlık raporu dzenlenmesi için il/ilçe müdürlüklerine başvurur. Aynı yıl içinde 31 Aralık tarihine kadar yapacakları hareketler için, ilk hareket sırasında il/ilçe müdürlüğünden alınarak veteriner sağlık raporuna eklenen ve örneği Bakanlıkça belirlenen vize belgesi, arıların gittikleri yerdeki il/ilçe müdürlüklerinde resmi veteriner hekim tarafından gerekli sağlık muayene ve kontrollerin yapılmasından sonra onaylanır. Vize belgesinde adı geçmeyen bir yere arıların sevk edilmek istenmesi durumunda bir önceki veteriner sağlık raporuna istinaden yeni bir veteriner sağlık raporu dzenlenir.

(3) İlaçlama ve benzeri mücbir sebeplerle il içi hareketlerde vize işlemi aranmaz. Bu durumda nakil sonrasında ilgili il veya ilçe müdürlüğüne bilgi verilir.

Tek tırnaklı hayvan nakilleri

MADDE 13 – (1) İşletmesi Bakanlık veri tabanına kayıtlı, işletme tescil belgesi bulunan pedigrili/pasaportlu yarış atlarının ilçe içi nakillerinde pedigri/pasaportun bulundurulması zorunludur. İl veya ilçeler arası sevklerinde pedigri/pasaport kontrol edildikten sonra veteriner sağlık raporu dzenlenir.

(2) Yarış ve atlı spor gibi sportif amaçla yetiştirilen pedigrili/pasaportlu atların dışındaki at, katır ve eşeklerin ilçe içi nakillerinde tek tırnaklı hayvan kimlik belgesi bulundurulması zorunludur. İl veya ilçeler arası sevklerinde tek tırnaklı hayvan kimlik belgesi kontrol edildikten sonra veteriner sağlık raporu dzenlenir.

Diğer hayvan nakilleri

MADDE 14 – (1) Menş çiftlikte ölüm-öncesi muayeneye tabi tutulan ve kesime gönderilecek olan evcil domuzların kesimhaneye nakillerinde, Hayvansal Gıdaların Resmi Kontrollerine İlişkin Özel Kuralları Belirleyen Yönetmeliğin 24 üncü maddesinde belirtilen sağlık raporu bulundurulur.

(2) Menş çiftlikte ölüm-öncesi muayeneye tabi tutulan ve kesime gönderilecek olan çiftlikte yetiştirilen tavşanımsıların kesimhaneye nakillerinde, Hayvansal Gıdaların Resmi Kontrollerine İlişkin Özel Kuralları Belirleyen Yönetmeliğin 26 ncı maddesinde belirtilen sağlık raporu bulundurulur.

(3) Menş çiftlikte ölüm -öncesi muayeneye tabi tutulan ve kesime gönderilecek olan çiftlikte yetiştirilen av hayvanlarının kesimhaneye nakillerinde, Hayvansal Gıdaların Resmi Kontrollerine İlişkin Özel Kuralları Belirleyen Yönetmeliğin 27 nci maddesinde belirtilen sağlık raporu bulundurulur.

(4) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen nakillerde veteriner sağlık raporu aranmaz.

(5) Bu Yönetmeliğin 8, 9, 10, 11, 12 ve 13 üncü maddeleri ile bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen nakiller haricindeki diğer hayvan nakillerinde bulundurulacak belgeler ve nakledilen hayvanın menşinin belirlenmesi amacıyla uygulanacak olan ilave hükümler Bakanlıkça belirlenir ve Bakanlık internet sayfasında yayınlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Hayvanların Yüklenmesi, Boşaltılması ve Taşınması,
Hayvan Sürülerinin Hareketi

Hayvanların yüklenmesi, boşaltılması ve taşınması

MADDE 15 – (1) Hayvanların uygun rampalarla, yaralanmalarına sebep olmayacak ve gereksiz yere acı ve ıstırap çekmeyecek şekilde yüklenmeleri, taşınmaları ve boşaltılmaları sağlanır.

(2) Nakil araçlarına normalden fazla hayvan yüklenmez ve değişik türlerden hayvan yüklenmesi durumunda araçlar içinde ayrı bölmeler oluşturulur.

(3) Aracın taban döşemeleri üzerine en az 2 cm. kalınlığında yataklık, sap, saman, talaş veya benzeri hayvan sağlığına ve refahına zarar vermeyen maddeler serilir.

(4) Zorunlu kesimler dışında, hayvanların fiziksel ve sağlık şartları nakle uygun olmalıdır.

(5) Hayvanlar nakil araçlarına yaralanma veya gereksiz yere acı ve ıstırap çekmelerine neden olabilecek şekilde yüklenmez.

(6) Nakil araçları hayvanların dışkısı, döküntüsü veya yemlerinin araçtan sızmasını veya dökülmesini engelleyecek şekilde tasarlanmış olmalıdır.

(7) Bu maddenin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralarında belirtilen şartların gerçekleşmediği nakillere müsaade edilmez, veteriner sağlık raporu düzenlenmez.

(8) Hayvanların yüklenmesi, boşaltılması ve taşınması ile ilgili diğer hususlar Bakanlıkça belirlenir ve Bakanlık internet sayfasında yayınlanır.

Hayvan sürülerinin hareketi

MADDE 16 – (1) İller mera ve yaylalara araçla veya yaya olarak hareket edecek sürülerin takip edecekleri güzergâh ve yolları İl Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyonu marifetiyle tespit ederek her yılın en geç Ocak ayı başında ilan ederler. Sürülerin bu güzergâh ve yolları takip etmeleri zorunludur.

(2) Hayvan sahipleri her çeşit damızlık, besi ve çift hayvanları için mera ve kışlaklarına hareketten önce buldukları yerdeki il/ilçe müdürlüğüne başvuruda bulunur. Hayvanlarda salgın ve bulaşıcı hastalık bulunmadığı muayene sonucu anlaşılanlara, bu Yönetmelikte belirtilen nakil belgeleri ile ilçe içi ya da ilçeler ve iller arası hareketlerine müsaade edilir. Bulaşık ve salgın hastalık bulunan veya hastalıktan şüphe edilen hayvanların hareketleri hastalığın sönmesine veya şüphenin giderilmesine kadar geciktirilir.

(3) İl Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyonunca tespit edilen güzergâh ve yolu takip etmeyenler hakkında 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Hayvanların Alım ve Satımları ve Hastalıklı Yerlerden Geçirilmesi,
Hayvan Nakil Araçları ve Hayvanla Nakliyecilik Yapanlar

Hayvan alım ve satımları

MADDE 17 – (1) Hayvancılık işletmelerinden doğrudan yapılan satışlar hariç hayvanların alım ve satımlarının, ruhsatlı hayvan pazarı, borsalar ve Bakanlıktan izinli hayvan panayırlarında yapılması mecburidir.

(2) Kurbanlık hayvan alım ve satımları bu madde hükmüne tabi değildir. Kurbanlık hayvan alım ve satımları her yıl Bakanlıklar arası kurban hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla oluşturulan komisyonca belirlenen yerlerde yapılır.

(3) Teşhir için fuar ve sergilere getirilen hayvanların bu Yönetmelikte belirtilen nakil belgelerinin bulunması ve bu yerlerde hayvanların sağlık kontrolü altında tutulması şarttır.

(4) Hayvan panayırlarının açılış zamanı ve süresi için açılışından en az 21 gün önce Bakanlıktan izin alınır.

(5) Hayvan satışı yapılan yerlerin sorumlu veteriner hekimince bu yerlere hayvan ve araç giriş ve çıkışlarında bu Yönetmelik hükümlerince gerekli olan belge ve şartların kontrolü sağlanır.

(6) İl/ilçe müdürlükleri bu maddenin beşinci fıkrasında belirtilen şartların yerine getirilip getirilmediğini düzenli olarak denetler, bu denetimler ile ilgili kayıt tutar.

Hayvanların hastalıklı yerlerden geçirilmesi

MADDE 18 – (1) Hayvan sağlık zabıtası komisyonlarınca hastalıklı olduğu ilan edilen yerlerden, veteriner sağlık raporu olsa bile, o hastalığa hassas hayvanların geçirilmeleri yasaktır. Ancak hastalıklı yerlerden geçirilmelerinde zaruret olan hayvanlar için sahipleri veya nakliyecileri en yakın il/ilçe müdürlüğünden izin alır.

(2) Hastalıklı yerlerden geçirilmesine izin verilen hayvanların geçişi resmi veteriner hekimin kontrolünde gerçekleşir.

(3) Hastalıklı yerlerden geçirilmesine izin verilen hayvanların bu yerde nakil araçlarından indirilmesine müsaade edilmez. İndirildiği tespit edilen hayvanlar buldukları yerde masrafları sahibine ait olmak üzere 21 gün karantinaya alınır. Karantina sonunda resmi veteriner hekimince sağlam oldukları tespit edilenlerin, kapalı nakil araçları içinde, gerekli temizlik ve dezenfeksiyon işlemlerinden sonra hastalıklı yerden çıkarılmasına müsaade edilir. Hastalıklı yerlerden geçirilen hayvanlara hastalıklı bölgedeki su ve yemler verilmez.

(4) Şap hastalığına duyarlı türden olan hayvanların koruma ve gözetim bölgelerinden geçişlerinde 4/2/2011

tarihli ve 27836 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Şap Hastalığının Kontrolüne İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre hareket edilir.

Hayvan nakil araçları

MADDE 19 – (1) Nakil araçları hayvanların güvenli bir biçimde nakledilmelerini sağlayacak şekilde olmalıdır.

(2) Hayvan nakleden araç ve konteynerlere dışarıdan görülecek şekilde, hayvan nakil aracı yazılı levha asılır.

(3) Nakil araçlarının üzerleri hava şartlarına uygun ve hayvanlara yeterli hava sağlayacak şekilde kapatılır. Araçların kapakları sağlam ve hayvanların atlama ve kaçmalarını engelleyecek şekilde tasarlanır.

(4) Nakil araçlarında hayvanların hacimlerine ve planlanan yolculuğa uygun yeterli alan ve yüksekliğin olması sağlanır.

(5) Bu maddenin birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkrasında belirtilen şartların gerçekleşmemesi durumunda bu sevkler müsaade edilmez, veteriner sağlık raporu düzenlenmez.

Hayvanla nakliyecilik yapanlar

MADDE 20 – (1) Hayvanla nakliyecilik yapanlar mahalli belediyeye dilekçe ile müracaat ederek ruhsat almak zorundadır.

(2) Belediye bu müracaatı il/ilçe müdürlüğüne bildirir.

(3) Resmi veteriner hekim nakliyecilikte çalıştırılacak hayvanı muayene eder. Tek tırnaklı hayvanlara mallein uygulayarak ruam hastalığını araştırır. Sağlam bulunan hayvanlar için rapor düzenleyerek belediyeye verir.

(4) Belediye, olumlu rapor almış olan hayvanların nakliyecilikte çalıştırılacağına dair ruhsat tanzim eder.

(5) Nakliyecilikte çalıştırılan tek tırnaklı hayvanların altı ayda bir ruam hastalığı bakımından resmi veteriner hekime kontrol ettirilmeleri ve belge almaları mecburidir.

(6) Kontrol belgesi istendiğinde nakliyeciler göstermek zorundadır.

ALTINCI BÖLÜM

Yurt İçinde Çeşitli Hayvansal Ürünlerin Nakilleri

Etlerin nakilleri

MADDE 21 – (1) İlçe içi et nakillerinde, etin elde edildiği hayvanın kesildiği kesimhanenin resmi veteriner hekimi veya yetkilendirilmiş veteriner hekimi tarafından düzenlenmiş ve örneği Bakanlıkça belirlenen kesim raporu bulundurulur. Kesimhanelerden başka il veya ilçelere yapılacak et nakillerinde kesim raporu düzenlenmez, bu sevklerde kesimhanenin resmi veteriner hekimi veya yetkilendirilmiş veteriner hekimi tarafından düzenlenen veteriner sağlık raporunun bulundurulması zorunludur.

(2) Kesimhanelerden nakledilecek evcil tırnaklı hayvanların karkasları bütün halde veya bütün haldeki karkasları yarım ya da çeyrek parça halinde veya yarım karkasları ise en fazla üç parça halinde nakledilir. Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliğinin 7 nci maddesi ile Hayvansal Gıdaların Resmi Kontrollerine İlişkin Özel Kuralları Belirleyen Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde yer alan kurallara uygun sağlık işareti bulunmayan evcil tırnaklı hayvan karkaslarının nakline izin verilmez.

(3) Parçalama tesislerinden parçalama yapılarak ambalajlanan et sevklerinde veteriner sağlık raporu aranmaz. Evcil tırnaklı hayvanların etlerinin ambalajlanıp paketlenmeden küçük parçalar veya kıyma halinde nakline izin verilmez.

(4) Kesimhanelerden kanatlı hayvan karkasları bütün olarak nakledilir. Bütün olarak ambalajlanan kanatlı hayvan karkaslarının kesimhanelerden parçalama tesislerine, soğuk hava deposuna veya işleme tesislerine ilçe içi naklinde kesimhanenin resmi veteriner hekimi veya yetkilendirilmiş veteriner hekimi tarafından düzenlenmiş ve örneği Bakanlıkça belirlenen kesim raporu bulundurulur. Kesimhanelerden başka il veya ilçelere yapılacak kanatlı hayvan karkaslarının naklinde kesim raporu düzenlenmez, bu sevklerde kesimhanenin resmi veteriner hekimi veya yetkilendirilmiş veteriner hekimi tarafından düzenlenen veteriner sağlık raporunun bulundurulması zorunludur.

Deri, bağırsak, sakatat, kan, tırnak ve kemik nakilleri

MADDE 22 – (1) Deri, bağırsak, sakatat, kan, tırnak ve kemiklerin ilçe içi nakillerinde bu ürünlerin elde edildiği hayvanın kesildiği kesimhanenin resmi veteriner hekimi veya yetkilendirilmiş veteriner hekimi tarafından düzenlenmiş ve örneği Bakanlıkça belirlenen kesim raporu bulundurulur. Kesimhanelerden il veya ilçeler arasında yapılacak deri, bağırsak, sakatat, kan, tırnak ve kemik nakillerinde kesim raporu düzenlenmez, bu sevklerde kesimhanenin resmi veteriner hekimi veya yetkilendirilmiş veteriner hekimi tarafından düzenlenen veteriner sağlık raporunun bulundurulması zorunludur.

(2) Kişisel tüketim amaçlı kesim ve kurban bayramında kesilen hayvanlardan elde edilen derilerin ilçe içi nakli Bakanlıkça belirlenen nakil beyannamesi ile yapılır. İl veya ilçeler arasında yapılacak nakillerde nakil beyannamesi veteriner sağlık raporuna çevrilir.

Yün, tiftik ve yapağı nakilleri

MADDE 23 – (1) Yün, tiftik ve yapağının ilçe içi nakli Bakanlıkça belirlenen nakil beyannamesi ile yapılır. İl veya ilçeler arasında yapılacak sevklerde nakil beyannamesi veteriner sağlık raporuna çevrilir.

Yumurta nakilleri

MADDE 24 – (1) Damızlık yumurtaların, damızlık kanatlı işletmelerinden kuluçkahanelere yapılacak olan ilçe içi nakillerinde nakil beyannamesi bulundurulur.

(2) İl veya ilçeler arasında damızlık kanatlı işletmelerinden kuluçkahanelere yapılacak olan damızlık yumurta sevklerinde nakil beyannamesine istinaden düzenlenen veteriner sağlık raporunun bulundurulması zorunludur.

(3) İnsan tüketimine sunulan yumurtaların kanatlı işletmesinden ambalajlama ve etiketleme ünitesine ilçe içi nakillerinde nakil beyannamesi bulundurulur. İl veya ilçe dışındaki ambalajlama ve etiketleme ünitesine yapılacak sevklerde nakil beyannamesine istinaden düzenlenen veteriner sağlık raporunun bulundurulması zorunludur. İnsan tüketimine sunulan ve mevzuatına uygun olarak ambalajlanmış ve etiketlenmiş yumurta nakillerinde veteriner sağlık raporu aranmaz.

Avlanmış av hayvanlarının nakilleri

MADDE 25 – (1) Avlanmış av hayvanlarının ilçe içi nakilleri 16/6/2005 tarihli ve 25847 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Av ve Yaban Hayvanları ile Bunlardan Elde Edilen Ürünlerin Bulundurulması, Üretimi ve Ticareti Hakkında Yönetmelik ile 8/1/2005 tarihli ve 25694 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yerli ve Yabancı Avcıların Av Turizmi Kapsamında Avlanmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yapılır. Avlanmış av hayvanlarının il veya ilçeler arası sevklerinde veteriner sağlık raporu bulundurulması zorunludur.

Birincil arı ürünlerinin nakli

MADDE 26 – (1) Birincil arı ürünlerinin üretici dışındaki gerçek veya tüzel kişiler tarafından ilçe içi nakillerinde müstahsil makbuzu, fatura, irsaliye veya irsaliyeli fatura bulundurulması zorunludur. Bu belgeler il veya ilçeler arası sevklerde veteriner sağlık raporuna çevrilir.

(2) Üreticinin kendine ait olan birincil arı ürünlerinin ilçe içi nakillerinde nakil beyannamesi bulundurulması zorunludur. Nakil beyannamesi il veya ilçeler arası sevklerde veteriner sağlık raporuna çevrilir.

(3) Birincil arı ürünlerinin 5996 sayılı Kanun kapsamında kayıt veya onayı yapılmış işletmelerde paketlenip etiketlenmesi durumunda veteriner sağlık raporu aranmaz.

Diğer hayvansal ürün nakilleri

MADDE 27 – (1) Kesimhanede kesilen ve karkasları ölüm-öncesi ve ölüm-sonrası muayenede insan tüketimi için uygun olduğu belirlenen hayvanlardan veya karkasları insan tüketimine uygun olduğu belirlenen yaban av hayvanlarının deri ve postlarından elde edilen jelatin veya kollajen hammaddesinin nakli, Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliğinin 73 üncü ve 79 uncu maddelerinde belirtilen belge ile yapılır.

(2) Bu Yönetmeliğin 21, 22, 23, 24, 25 ve 26 ncı maddeleri ile bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen nakiller haricindeki diğer hayvansal ürünlerin nakillerinde bulundurulacak belgeler ile nakledilen hayvansal ürünün menşeinin belirlenmesi amacıyla uygulanacak olan ilave hükümler Bakanlıkça belirlenir ve Bakanlık internet sayfasında yayımlanır.

Köylerden pazarlara getirilen süt, yumurta, bal ve gübre

MADDE 28 – (1) Hastalık sebebi ile hayvan sağlık zabıtası komisyonlarınca alınan kararlar dışında, köylerden pazarlara getirilen süt, yumurta, bal ve gübre için herhangi bir belge aranmaz, bu maddeler için veteriner sağlık raporu düzenlenmez.

YEDİNCİ BÖLÜM

Nakil Araçlarının Dezenfeksiyonu, Görevlilerin Yükümlülüğü

Hayvan ve hayvansal ürün nakil araçlarının dezenfeksiyonu

MADDE 29 – (1) Hayvan nakil araçlarının yükleme yapılmadan önce temizlik ve dezenfeksiyonu yapılır.

(2) Dezenfekte edilen her türlü nakil aracına dezenfekte edildiğine dair dezenfeksiyon belgesi verilir.

(3) Dezenfeksiyon belgesinde bulunması gereken bilgiler ve dezenfeksiyon belgesinin tasarımı Bakanlıkça belirlenir ve Bakanlık internet sayfasında yayımlanır.

(4) Dezenfeksiyon belgesi bulunmayan nakil araçlarıyla hayvan ve hayvansal ürünlerin nakline izin verilmez.

(5) Hayvan veya hayvansal ürünleri nakleden kara, deniz ve hava araçlarının nakil sonunda sahipleri tarafından temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi mecburidir.

(6) Hayvan nakil araçlarının dezenfeksiyon işlemleri il/ilçe müdürlükleri, ruhsatlı hayvan pazar ve borsaları, ruhsatlı kesimhaneler tarafından veya sadece kendi işletmelerine ait hayvan veya hayvansal ürünü taşıyan araçlara uygulanmak üzere sorumlu veteriner hekimi bulunan hayvancılık işletmeleri tarafından yapılır.

(7) Dezenfeksiyon işlemleri Bakanlıkça uygun görülmesi halinde özelleştirilebilir.

Görevlilerin yükümlülüğü

MADDE 30 – (1) Polis, jandarma, belediye zabıta memurları ile iskele ve liman memurları, köy muhtarları, koruma bekçileri, köy ve mahalle bekçileri görevli buldukları bölgelerde her türlü hayvan ve hayvansal ürünlerin naklinde kullanılan pasaport, nakil belgesi, veteriner sağlık raporu ve nakil beyannamesi gibi belgeleri aramakla ve ilgili belgeler olmadan yapılan hayvan ve hayvansal ürünleri alıkoyarak idari olarak bağlı bulunduğu en yakın mülki idare amirine bildirmekle yükümlüdür.

(2) Mülki amir il/ilçe müdürlüğüne haber vererek gerekli idari ve fenni tedbirlerin alınmasını temin eder.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

**Belgesiz Nakillerde Yapılacak İşlemler Tanımlanmamış
Hayvanlarla İlgili İşlemler**

Belgesiz nakillerde yapılacak işlemler

MADDE 31 – (1) Hayvan ve hayvansal ürünlerin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olmayan şekillerde nakledildiğinin, nakil sırasında ve sonrasında Yönetmeliğin 30 uncu maddesinde yer alan görevliler tarafından, nakil sonrası saha kontrollerinde Bakanlık personeli tarafından tespiti halinde Kanunda yazılı cezai işlem uygulanır.

a) Hayvan ve hayvansal ürünlerin bu Yönetmelikte belirtilen nakil belgeleri olmaksızın nakledildiğinin tespiti halinde, hayvan veya hayvansal ürünler kolluk kuvvetlerince alıkonularak mülki idare amirine bildirilir. Mülki amir ilgili il/ilçe müdürlüğüne haber vererek gerekli idari ve fenni tedbirlerin alınmasını temin eder. İlgili il/ilçe müdürlüğü hayvan veya hayvansal ürünlerin menşeyini araştırır.

b) Hayvanların veya hayvansal ürünlerin menşeyinin tespiti halinde ilgili il/ilçe müdürlüğü ile irtibat kurularak hastalık durumu araştırılır.

c) Hayvanların menşeyinde hastalık bulunmadığı anlaşılır ve resmi veteriner hekim tarafından yapılan muayene sonucunda hayvanlar sağlıklı bulunursa, hayvan ve nakil vasıtası sahipleri hakkında Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrası (f) bendi hükmü gereği idari para cezası uygulanmakla beraber veteriner sağlık raporu düzenlenerek hayvanların nakline izin verilir. Piyasaya arz amacı dışında değerlendirilmesi mümkün olmayan canlı hayvanlar bütün masrafları sahiplerine ait olmak üzere Kanunun 32 nci maddesinin birinci fıkrası (ç) bendi hükmü gereği Bakanlığın gözetiminde sahipleri veya işletmecisi tarafından itlaf ve imha edilir.

ç) Hayvansal ürünlerin menşeyinde hastalık bulunmadığı tespit edilirse hayvansal ürün ve nakil vasıtası sahipleri hakkında Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrası (f) bendi hükmü gereği idari para cezası uygulanmakla beraber, resmi veteriner hekim tarafından yapılan muayene sonucunda hayvansal ürünlerin sağlık açısından tehlike oluşturmadığı kanaatine varılırsa veteriner sağlık raporu düzenlenerek nakline izin verilir. Resmi veteriner hekim tarafından yapılan muayene sonucunda hayvansal ürünlerin insan ve hayvan sağlığı açısından tehlike oluşturduğu ve mevzuat şartlarını taşımadığı tespit edilirse, bütün masrafları sahiplerine ait olmak üzere Kanunun 32 nci maddesinin birinci fıkrası (ç) bendi hükmü gereği Bakanlığın gözetiminde sahipleri veya işletmecisi tarafından itlaf ve imha edilir.

d) Hayvansal ürünlerin menşeyinin tespit edilemediği hallerde bütün masrafları sahiplerine ait olmak üzere Kanunun 32 nci maddesinin birinci fıkrası (ç) bendi hükmü gereği Bakanlığın gözetiminde sahipleri veya işletmecisi tarafından itlaf ve imha edilir.

e) Menşeyinde hastalık bulunan hayvan veya hayvansal ürün sahipleri hakkında Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrası (a) ve (f) bentlerinde yazılı cezai işlem uygulanmakla beraber; piyasaya arz amacı dışında değerlendirilmesi mümkün olan canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin, Bakanlık ve diğer ilgili kurumların kontrolünde değerlendirilmesine izin verilir. Piyasaya arz amacı dışında değerlendirilmesi mümkün olmayan canlı hayvan ve hayvansal ürünler, Bakanlığın gözetiminde sahipleri veya işletmecisi tarafından itlaf ve imha edilir.

(2) İşletmesine getirdiği hayvanların nakillerinde bulundurması gereken belgeleri, il/ilçe müdürlüğüne yapacağı bildirimde kadar saklamayan ve istenildiğinde görevlilere ibraz etmeyen hayvan sahiplerine, Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrası (f) bendi hükmü gereği idari para cezası uygulanır.

(3) Hayvan pazarı, borsası, panayırı, kurbanlık hayvan satış yerleri ve kesimhanelere hayvanların nakillerinde bulundurulması gereken belgeleri olmadan gelen hayvan ve nakil vasıtası sahiplerine, Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrası (f) bendi hükmü gereği idari para cezası uygulanır.

Kesimhane ve hayvan pazarları ve borsalarına getirilen tanımlanmamış hayvanlarla ilgili işlemler

MADDE 32 – (1) Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliğine göre tanımlanmayan ve beraberlerinde pasaportu bulunmayan sığır cinsi hayvanlar ile Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili İzlenmesi Yönetmeliğine göre tanımlanmamış veya nakil belgesi bulunmayan ya da nakil belgelerinde yanlış bilgileri bulunan koyun ve keçi türü hayvanların kesimhanede kesimlerine, hayvan pazarı ve borsaları ile kurbanlık hayvan satış yerlerine girişine izin verilmez. Tanımlanmamış ve belgesiz hayvan kesimine izin veren kesimhanelere Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrası (e) bendinde yazılı cezai işlem uygulanır.

(2) Kesimhaneye tanımlanmamış hayvanın gelmesi durumunda hayvan ve nakil vasıtası sahiplerine, Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrası (f) bendi hükmü gereği hayvan sevklerinde Bakanlıkça belirlenen belgeleri bulundurmaması nedeniyle idari para cezası uygulanır, hayvanlara kulak küpesi takılır, kayıt altına alınır, hayvanlar kestirilir ve sahibine teslim edilir.

(3) Hayvan pazar ve borsalarına tanımlanmamış hayvanın gelmesi durumunda hayvan ve nakil vasıtası sahiplerine, Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrası (f) bendi hükmü gereği hayvan sevklerinde Bakanlıkça belirlenen belgeleri bulundurmaması nedeniyle idari para cezası uygulanır, hayvanlara kulak küpesi takılır ve kayıt altına alınır. Kanun'un 36 ncı maddesinin birinci fıkrası (f) bendi hükmü gereği ilgili il/ilçe müdürlüğünce uygun görülen en yakın kesimhanede kestirilir ve hayvan sahibine teslim edilir.

Nakil sırasında yakalanan tanımlanmamış hayvanlar ile ilgili işlemler

MADDE 33 – (1) Tanımlattırılmamış sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçilerin nakil sırasında yakalanması halinde ilgili il/ilçe müdürlüğü tarafından hayvan ve nakil vasıtası sahiplerine, Kanunun 36 ncı maddesinin birinci

fikrası (f) bendi hükmü gereği hayvan sevklerinde Bakanlıkça belirlenen belgeleri bulundurmaması nedeniyle idari para cezası uygulanır, hayvanlara kulak küpesi takılır ve kayıt altına alınır. Kanunun 36 ncı maddesi birinci fıkrası (f) bendi hükmü gereği ilgili il/ilçe müdürlüğüne uygun görülen en yakın kesimhanede kestirilir ve hayvan sahibine teslim edilir.

(2) Resmi veteriner hekim bu hayvanlardan elde edilecek hayvansal ürünlerin piyasaya arz amacı dışında değerlendirilmesinin mümkün olmadığına kanaat getirirse hayvanlar, Bakanlığın gözetiminde sahipleri veya işletmecisi tarafından itlaf ve imha edilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 34 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 35 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.